

Lizīna vēsture top Līvānos

Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas centrālās laboratorijas prieksnieks, bioloģijas zinātnu kandidāts Guntis Udrovskis sacīja:

— Mūsu zemē lopbarības lizīna ražošana ir jauna rūpniecības nozare, taču jau ar divdesmit gadu ilgu vēsturi. Šīs vēstures daudzās lappuses rakstītas Līvānos.

Aiceros, cik nedroši sākām — domājām galvenokārt par zinātnieku leteikumu realizēšanu. Taču prakse pierādīja, ka tieši mēs, ražotāji, spējam daudz ko paļaut teikt priekšā zinātniekiem, ka mēs pašiem varam izdarīt lielākus vai mazākus atklājumus. Gribu uzsvērt, ka mēs nenodarbojamies ar tā saukto tīro zinātni, bet savus pūlņus veltām rūpnieciskās ražošanas problēmu atrisināšanai. Piemēram, kā ar esošajām iekārtām saražot vairāk produkcijas. Izrādījās, ka ir iespējams. Bija projektēts, ka rūpnīca gadā ražos 1 000 tonnu lizīna, taču šogad mēs plānojam saražot 2 800 tonnu. Gandrīz trīsreiz vairāk. Projektētā jauda pārsniegta galvenokārt uz tehnoloģisko procesu pilnveidošanas rēķina.

Guntis Udrovskis rūpnīcā pagaidām ir vienīgais ar zinātnu kandidāta grādu. Pagaidām! Jo — kurš kareivis gan nesapņo par maršala zīli.

Tagadējā eksperimentālā bioķīmiskā rūpnīca radās uz Līvānu mikrobioloģiskās rūpnīcas, kurā izgatavoja lopbarības antibiotiku preparātus, ražošanas bāzes. Protams, ne jau momentā. Vispirms izveidoja zinātniski pētnieciskņu grupu. Tās vadību uzņēmas Atis Lācars (tagad viņš ir rūpnīcas galvenais tehnologs). Šī grupa organizēja lizīna eksperimentālu ražošanu. Domāja, meklēja. Koleģi uzskata, ka Atis Lācars sakrājis pietiekami soliņu materiālu zinātnu kandidāta disertācijas izstrādāšanai. Bet... diemžēl ir tikai 24

stundas, visi spēki galvenokārt tiek veltīti konkrēto uzdevumu izpildei, kolektīva interesēm.

Daudz enerģijas un laika (arī atpūtai atvēlēta) zinātnu kandidāta disertācijai pašreiz ziedo vecāka inženiere mikrobioloģe Velga Lōvāne. Viņas vadītā laborantu grupa lievisulī ne vienu vien jauninājumu, piemēram, izstrādājusi jaunu tehnoloģiju lopbarības rauga hidrolizāta gatavošanai. Šī metode rūpniecāli gadā dod apmēram divu miljonu rubļu lielu ekonomiju. Jaunais paņēmēns, kas būtībā ir izgudrojums, tagad tiek tieviesi ražošana arī citās mūsu valsts rūpnīcās.

Bioķīmiku saimē Velga Lōvāne ienāca 1968. gadā, pabeigusi studijas P. Stučkas Latvijas Valsts universitatē. Jaunā speciāliste drīz vien pārliecinājās, ka ar iegūtajām zināšanām nepietiek. Nācās iepazīt praktisko ražošanu, daudz lasīt speciālo literatūru. Un šodien Velga Lōvāne ir viena no aktīvākajām un labākajām tehniskajām informatorēm rūpnīcā, prasmīga zinātnu propagandiste, viņai uzlicēta komunistiskās darba skolas vadība.

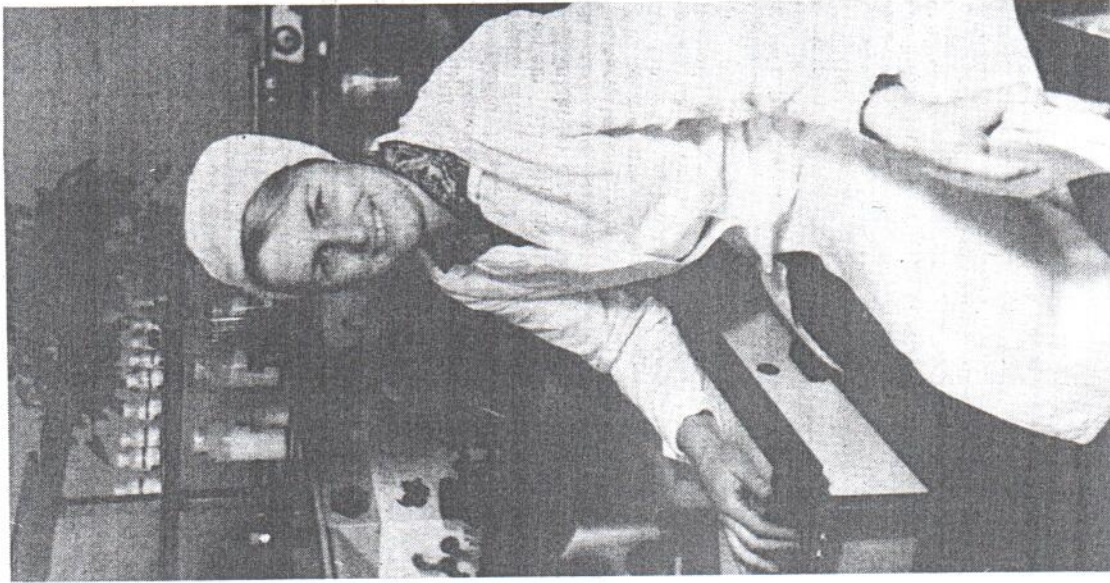
Velga Lōvāne ir augsti kvalificēta lizīna ražošanas speciāliste, par teicamiem sasniegumiem darbā viņa apbalvota ar PSRS Tautas saimniecības sasniegtumu izstādes Maskavā zelta medaļu.

Mūsdienās tautas saimniecības efektīvas attīstības pamats ir zinātnes un tehnikas sasniegtumu plaša lieviesana ražošana. Kā liecina padarītais, Līvānu bioķīmijā šajā jomā ģuvusi un ģust vēā ņemamus panākumus.

ATĒLA:

Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas vecāka inženiere mikrobioloģe Velga Lōvāne.

K. Priediša teksts.
J. Silicka foto

Lēnina Karogs - 1955. - M. 48.
20. apr.